

[Inger Stilling Pedersen]

Kristeligt folkeparti tilslutter sig forsvarsministerens og den konservative ordførers indlæg og afviser forslaget.

Albrechtsen (VS):

Det, der skete den 6. september 1982, da det herostratisk berømte Harpoonmissil gik af ved en fejltagelse, kastede jo lys over et meget alvorligt problem, nemlig risikoen for tekniske fejl og fejlaffyringer på grund af fejl i kontrolprocedurer osv.

Det, det er afgørende for VS at pointere, er, at det efter vores opfattelse kun var toppen af isbjerget, som ved den lejlighed stak op over vandoverfladen. Vi ved, at der er meget store problemer med dels de store, amerikanske computersystemer, som styrer varslingsystemerne, dels de individuelle systemer, som er knyttet til bestemte våbensystemer ude omkring.

Jeg vil her henvise bl.a. til en artikel af Ivars Peterson i Journal of Defence and Diplomacy, bind 2, nr. 1, januar 1984, hvor der nævnes en række andre fejlaffyringer end dem, der drejer sig om Harpoonmissilerne. Der nævnes bl.a. affyring af granater fra krigsskibe og affyring af atommissiler fra fly på grund af computerfejl, og i artiklen gennemgås en hel del om, hvordan disse computersystemer virker, og hvilke fejlmuligheder der er. Artiklen nævner også de fejl, som er forbundet med selve de store, generelle varslingsystemer, disse kæmpemæssige computersystemer, hvor artiklen henviser til nogle af de tilfælde, hvor der er indtrådt falske alarmer i varslingsystemerne, alarmer, som gud ske lov endnu aldrig har ført til affyring af atomraketter, fordi disse computere gennemløber en række procedurer, og i de tilfælde, der har været indtil nu, er det altså lykkedes at hindre, at alle procedurerne blev gennemløbet.

Jeg vil altså henvise til denne artikel. Der findes sikkert også betydelig meget andet amerikansk materiale om det, som jeg synes der er god grund til at gå nærmere i detaljer med i forbindelse med udvalgsarbejdet om dette beslutningsforslag. Jeg synes, der er meget, der tyder på, at det amerikanske materiale, der foreligger, er særdeles foruroligende, ikke bare når det drejer sig om den danske Harpoon, men i virkeligheden også i forbindelse med en lang række af de nye og

avancerede våbensystemer, som er opstillet, og som er undervejs.

Derfor var det på en måde held i uheld, at man i forbindelse med hovsammissilets utilsigtede affyring fik kastet lys over dette problem og fik rejst en offentlig debat om det.

I debatten og også her i dag er nævnt, at risikoen i forbindelse med fejlaffyringer øges ganske voldsomt og betydeligt som følge af den nedsættelse af varslingstiderne og den skærpelse af situationen, som opstillingen af de 572 nye mellemdistanceraketter har medført.

Der har jo været forskellige oplysninger fremme i pressen om, hvem der har produceret hvilke missiler, og det er noget, som vi må have afklaret. Der er rejst forskellige spørgsmål i denne debat om, hvem der har produceret hvilke missiler, og hvilke dele af hvilke missiler McDonnell-Douglas-koncernen har produceret.

Det vil vi naturligvis have afklaret, og jeg må fastholde det synspunkt, at de raketter og de dele til raketter, som denne koncern producerer, må væk. Denne koncern har fuldstændig demonstreret sin utroværdighed, og jeg synes, hr. Pelle Voigt gjordé ganske udmærket rede for, hvorledes denne koncern optræder i retning af at sikre sine profitinteresser i forbindelse med den handel, som man var ved at afslutte med grækerne på det tidspunkt, da hovsammissilet blev affyret.

Jeg vil understrege, at dette forslag er at betragte som et første skridt i retning af at formindske den krigsrisiko, som følger af risikoen for fejltagelser. Jeg kan naturligvis være enig i de betragtninger, som den radikale ordfører er kommet med; vi skriver også i de første linjer af beslutningsforslaget, at for så vidt burde alle raketter væk, for at vi kan være helt sikre. Men VS vil altså gerne bidrage med et første skridt frem mod en øget sikkerhed også på dette felt, og det er derfor, forslaget er formuleret, som det er. Hvis andre partier ønsker andre formuleringer, er VS naturligvis meget indstillet på at gå ind i det; det afgørende for os er, at det, der er kommet frem både om Harpoonmissilet og i øvrigt om utrygge eller utroværdige våbensystemer med fejlmuligheder, medfører, at der gribes ind over for det. Man må hellere nedlægge et våbensystem mere for at øge sikkerheden. Jeg synes, det er vigtigt, at Danmark f.eks. gennem en tilkendegivelse som